

Številka: 013-16/2023/21

Datum: 15. 11. 2023

ZAPISNIK

119. seje Strokovnega sveta Republike Slovenije za izobraževanje odraslih,

ki je bila v sredo, 15. 11. 2023, ob 13. uri

v sejni sobi P23-24 na Ministrstvu za vzgojo in izobraževanje, Masarykova 16, Ljubljani

Prisotni člani: dr. Sonja Kump, Suzana Kljun, Bojana Sever, mag. Jasna Kržin Stepišnik, Gregor Sepaher, dr. Borut Mikulec, Nada Uršič Debeljak, mag. Brigita Kruder, Mateja Gerečnik, Eva Mermolja, Dragica Glažar

Odsotni člani: Irena Kuntarič Hribar, Sanja Leban Trojar, dr. Matej Forjan, mag. Ines Gergorič,

Ostali prisotni: Teja Dolgan, mag. Branka Hrast Debeljak, Vida Trilar, Hermina Pohar Sonc (vsi MVI), dr. Nataša Potočnik, mag. Estera Možina (obe ACS), Maja Lemut (LU Ajdovščina)

Člani SSIO so soglasno sprejeli predlagan dnevni red:

1. Sprejem zapisnika 118. seje sveta (z dne 4.10.2023)
2. Letno maturitetno poročilo o poklicni maturi 2022
3. Poročilo o delu na področju mojstrskih izpitov za leto 2022
4. Posodobljen javnoveljavni programa za odrasle Začetna integracija priseljencev
5. Posodobljen javnoveljavni programa za odrasle Računalniška pismenost za odrasle
6. Pobuda za ukinitvev zimskega roka poklicne mature
7. Določitev prednostnih tem za izbor in sofinanciranje programov profesionalnega usposabljanja za šolsko leto 2024/25
8. Predstavitev »Strokovne podlage za sistemsko spremljanje potreb, ki obsegajo najnovejše ugotovitve raziskave o potrebah izobraževalcih ter teoretski model za vzpostavitev informacijskega sistema za sistemsko spremljanje potreb«
9. Razno

Ad 1.

Člani niso imeli pripomb na zapisnik 118. seje z dne 4. 10. 2023.

SKLEP 1/119: Člani Strokovnega sveta RS za izobraževanje odraslih sprejemajo zapisnik 118. seje SSIO z dne 4. 10. 2023.

Ad 2.

Letno maturitetno poročilo o poklicni maturi 2022 je predstavila mag. Brigita Kruder, članica Državne komisije za poklicno maturo.

Poklicna matura je tudi v letu 2022, ki je bila 20. po vrsti, tekla brez večjih odstopanj in kršitev. Manj številčna generacija je bila tudi nekoliko manj uspešna od prejšnjih. Na kratko je predstavila glavne podatke o kandidatih, njihovem uspehu in programih. Izpostavila je poglavje 4, v katerem lahko najdemo primerjalne podatke za zadnjih 10 let. Tako zbrani in predstavljeni podatki pomembno prispevajo k spremljanju trendov. Izpostavila je delež kandidatov s posebnimi potrebami in delež zlatih maturantov. Prvi ostaja pomembno visok, drugi pa se je v letu 2022 zmanjšal. Izpostavila je naslednje predloge in ugotovitve DKPOM:

- Komisija je skrbno spremljala kakovost PM in identificirala področja, kjer so še možne izboljšave.
- Izvedla je posvete s predsedniki in tajniki ŠMK in analizirala Anketo, ki so jo izpolnjevali po koncu spomladanskega roka.
- Izpostavila je možnosti za izboljšave pri sodelovanju delodajalcev.
- Analizirala je podatke o deležu kandidatov s posebnimi potrebami.
- Podrobno je spremljala opravljanje izpita iz splošne mature ob poklicni maturi.

V nadaljevanju je predstavila predloge oziroma priporočila, ki jih je komisija podala za nadaljnji razvoj PM:

- nadaljevanje zagotavljanja izenačitve pogojev za izvedbo s splošno maturo,
- nadaljevanje s procesom zagotavljanja večje eksternosti in nadgradnje kakovostne priprave (izenačitev razmerja v prid pisnega izpita 70:30 pri vseh predmetih, oblikovanje državnih predmetnih komisij v vseh programih, ki imajo vsaj 75 dijakov v zaključnem letniku in se izvajajo na vsaj štirih šolah, zagotavljanje večje eksternosti pri četrtem predmetu),
- RIC bo pripravil predlog uvajanja e-podpora ocenjevanju,
- predlaga obvezno periodično usposabljanje za vse pripravljavce izpitnih pol in ocenjevalce,
- predlaga boljše in dodatno nagrajevanje tajnikov ŠMK,
- nujno je potrebno posodobiti in nadgraditi normativne podlage (Zakon o maturi in Zakon o poklicni maturi),
- predlaga ukinitvev zimskega roka PM in
- podpira celovito prenovo poklicnega in strokovnega izobraževanja na način, ki bo zagotavljal njen kakovosten razvoj.

Na koncu razprave je predsednica predlagala sklep, ki so ga člani soglasno sprejeli:

SKLEP 2/119: Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih (SSIO) se je seznanil z Letnim maturitetnim poročilom o poklicni maturi 2022, ki ga je sprejela Državna komisija za poklicno maturo (št. dok. 0122-2/2023, datum 26.5.2023).

Ad 3.

Poročilo o delu na področju mojstrskih izpitov za leto 2022 je predstavila Suzana Kljun z OZS.

Predlagateljica bo na naslednjem poročanju o delu na področju mojstrskih izpitov predstavila vsebino andragoškega dela mojstrskega izpita.

Člani so soglasno sprejeli:

SKLEP 3/119: Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih se je seznanil z Letnim poročilom o izvajanju mojstrskih izpitov za leto 2022.

Ad 4.

Posodobljen javnoveljavni program za odrasle Začetna integracija priseljencev je predstavila mag. Estera Možina, predsednica Komisije za druge javno veljavne izobraževalne programe za odrasle.

Komisija za druge javno veljavne izobraževalne programe za odrasle je obravnavala ta program in sprejela sklep, v katerem predlaga strokovnemu svetu, da predlaga ministru v sprejem javnoveljavni programa za odrasle Začetna integracija priseljencev.

Poleg nekaterih drugih pripomb je bila ključna pripomba glede usposobljenosti učiteljev razrednega pouka, zato so podali še dve pobudi in sicer, da se za vse učitelje, ki na novo poučujejo v programu ZIP, omogoči udeležba v temeljnem usposabljanju za učitelje ZIP in nadaljnjem strokovnem spopolnjevanju. Druga pobuda pa je, da se v primeru, ko se v program vključujejo učitelji razrednega pouka, za njih pripravijo moduli, ki jim omogočijo pridobivanje ustreznih znanj za poučevanje slovenščine kot drugega in tujega jezika in znanj s področja izobraževanja odraslih.

Člani so brez razprave soglasno sprejeli naslednja sklepa:

SKLEP 4/119: Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih je v skladu s 27. členom ZOFVI (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr., 25/17 – ZVaj, 123/21, 172/21, 207/21, 105/22 – ZZNŠPP, 141/22, 158/22 – ZDoh-2AA in 71/23) obravnaval posodobljeni javnoveljavni program za odrasle Začetna integracija priseljencev (ZIP) in predlaga pristojnemu ministru, da ga sprejme.

SKLEP 5/119: Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih podaja pobudi in sicer je prva pobuda, da se za vse učitelje, ki na novo poučujejo v programu ZIP, omogoči udeležba v temeljnem usposabljanju za učitelje ZIP in nadaljnjem strokovnem spopolnjevanju. Druga pobuda pa je, da se v primeru, ko se v program vključujejo učitelji razrednega pouka, za njih pripravijo moduli, ki jim omogočajo pridobivanje ustreznih znanj za poučevanje slovenščine kot drugega in tujega jezika in znanj s področja izobraževanja odraslih.

Ad 5.

Posodobljen javnoveljavni program za odrasle Računalniška pismenost za odrasle je predstavila mag. Estera Možina, predsednica Komisije za druge javno veljavne izobraževalne programe za odrasle.

Komisija za druge javno veljavne izobraževalne programe za odrasle je obravnavala ta program in sprejela sklep, da predlaga strokovnemu svetu, da predlaga ministru v sprejem javnoveljavni program za odrasle Računalniška pismenost za odrasle.

V razpravi je bilo pojasnjeno vprašanje članov SSIO glede poučevanja in sicer, da lahko tisti, ki poučujejo prvi in drugi modul, poučujejo tudi v tretjem modulu. Pri tem člani opozarjajo, da pri izvajalcih poučujejo v javno veljavnih programih zelo različni profili, ki so se usposobili in imajo po večini ali certifikat ali neka dodatna računalniška usposabljanja in uspešno izvajajo tudi različne druge vsebine. Ker so za delo z odraslimi navedena priporočila, menijo, da bodo izvajalci z zastavljenim programom imeli velike težave s kadrovsko zasedbo, saj učitelji matematike niso ravno običajen kader, ki poučuje in zato v programu manjkajo navedbe za poučevanje in sicer vsaj licence za izvajanje informatike in računalništva v šolah, kjer izvajajo stalno strokovno spopolnjevanje. V programu bi moralo biti bolj jasno napisano, da ne gre za ekskluzivo poučevanja.

V zvezi z navedenim so člani komisije pojasnili, da ni bil namen zapirati kadrovske pogoje pri splošnih programih za odrasle.

Člani so soglasno sprejeli naslednji

SKLEP 6/119: Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih je v skladu s 27. členom ZOFVI (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr., 25/17 – ZVaj, 123/21, 172/21, 207/21, 105/22 – ZZNŠPP, 141/22, 158/22 – ZDoh-2AA in 71/23) obravnaval posodobljen javnoveljavni program za odrasle Računalniška pismenost za odrasle (RPO) in predlaga pristojnemu ministru, da ga sprejme.

Ad 6.

Pobuda za ukinitvev zimskega roka poklicne mature je predstavila mag. Branka Hrast Debeljak, generalna direktorica Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih.

Pobuda je podana na predlog MIV in Državne komisije za poklicno, ki si je pred tem pridobila mnenje izvajalcev program izrednega izobraževanja (ljudskih univerz in šol). Najnovejše podatke za leto 2022 je pripravil Državni izpitni center. Podatki kažejo majhen delež kandidatov (le 2,53 %), ki pristopa k maturi prvič v zimskem roku. Večinoma je takšnih kandidatov na šolah manj kot 5. Primerjali so tudi podatke za zadnjih 10 let in ugotovili, da se število kandidatov v zimskem roku pomembno znižuje (34%), medtem, ko se je delež kandidatov na spomladanskem roku zmanjšal le za 4%.

Mag. Kruder je kot članica Državne komisije za poklicno maturo že pri 2. točki dnevnega reda pojasnila razloge za ukinitvev. Na dodatno vprašanje glede izrednih udeležencev izobraževanja – odraslih, je razložila, da ne prevladujejo v deležu tistih, ki pristopijo k opravljanju PM v zimskem roku. Ne moremo namreč sklepati, da so ti s statusom »drugi« hkrati tudi udeleženci izobraževanja odraslih (izredni udeleženci) in zato člani DKPOM menijo, da odrasli z ukinitvijo zimskega roka poklicne mature ne bodo prizadeti. Prav tako ni ogrožena njihova pomembna pravica in možnost opravljanja PM v dveh delih, saj le ta še vedno ostaja.

Člani SSIO so podali pobudo DKPOM, da spremlja odrasle udeležence poklicne mature z namenom, da bi končno lahko ugotovili koliko je dejansko udeležencev izrednega izobraževanja – torej odraslih, v kategoriji drugi in predvsem kako uspešni so.

Mag. Hrast Debeljak in mag. Kruder sta pojasnili, da smo v fazi prenove Obrazca za prijavo k poklicni maturi. Dodali bodo kategorijo »udeleženci izrednega izobraževanja« in pustili kategorijo drugi. Tako bodo lahko neposredno spremljali tiste, ki bodo ob pristopu k poklicni maturi imeli status udeleženca izrednega izobraževanja. To je maksimum tega, kar omogoča trenutno veljavna zakonodaja in je v postopku usklajevanja.

Člani so z enim vzdržanim glasom sprejeli naslednji

SKLEP 7/119: Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih se strinja s pobudo za ukinitvev zimskega roka poklicne mature.

Ad 7.

Določitev prednostnih tem za izbor in sofinanciranje programov profesionalnega usposabljanja za šolsko leto 2024/25 je predstavila Vida Trilar.

Pri temah ni sprememb od lani, temi pod številčkama 4 in 6 pa sta prvenstveno namenjeni izobraževanju odraslih. V primerjavi z lanskim letom se teme niso spremenile in so tudi tokrat vse prednostne teme zasnovane zelo široko in se lahko nanje prijavljajo z vseh področij, torej tudi s področja izobraževanja odraslih.

Člani so soglasno sprejeli naslednji

SKLEP 8/119: Strokovni svet Republike Slovenije za izobraževanje odraslih v skladu z 8. členom Pravilnika o izboru in sofinanciranju programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju (Uradni list RS, št. št. 33/17 in 190/20) v okviru prednostnih tem za izbor in sofinanciranje programov profesionalnega usposabljanja za šolsko leto 2024/2025, daje pozitivno mnenje k predlaganima prednostnima temama pod zaporedno številko 4. Izvajanje vseživljenjske karijerne orientacije s poudarkom na zagotavljanju enakih možnosti ranljivih skupin in pod številko 6. Svetovalno delo v vzgojno izobraževalnem in študijskem procesu, ki sta prednostno namenjeni izobraževanju odraslih.

Ad 8.

Članom SSIO sta Eva Mermolja in Maja Lemut, organizatorica IO na LU Ajdovščina, predstavili projekt »Strokovne podlage za sistemsko spremljanje potreb, ki obsegajo najnovejše ugotovitve raziskave o potrebah izobraževalcev ter teoretski model za vzpostavitev informacijskega sistema za sistemsko spremljanje potreb«.

Strokovni svet RS za izobraževanje odraslih se je seznanil in pohvalil predstavljen projekt.

Ad 9.

Predsednica je opozorila na pričakovano gradivo Metodologija za spremljanje ReNPIO 2022-2030, ki ga ministrstvo še vedno ni pripravilo, SSIO pa na to opozarja ministrstvo že vse od sprejetja ReNPIO 2022-2030.

Člani so se strinjali s predlogom predsednice, da se na prihodnji seji predstavi projekt Udeležba odraslih v vseživljenjskem učenju: stanje, značilnosti in razlogi (zaključek raziskave: julij 2023), ki ga bo predstavila mag. Jasmina Mirčeva (ACS).

Predsednica je sejo zaključila ob 14.50 uri.

Zapisala:
mag. Mojca Miklavčič

dr. Sonja Kump
predsednica SSIO